

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1946-1947.

SESSION DU 10 JUILLET 1947.

Rapport de la Commission de la Défense Nationale chargée d'examiner le projet de loi réglant le statut des prisonniers de guerre de 1940-1945.

(Voir les nos 261, 338, 366, 383 (session de 1946-1947) et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 24 et 26 juin 1947); n° 205 (session de 1946-1947) du Sénat.)

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1946-1947.

VERGADERING VAN 10 JULI 1947.

Verslag uit naam van de Commissie van Landsverdediging belast met het onderzoek van het ontwerp van wet houdende regeling van het statuut der krijgsgevangenen van 1940-1945.

(Zie de nrs 261, 338, 366, 383 (zitting 1946-1947) en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 24 en 26 Juni 1947); nr 205 (zitting 1946-1947) van de Senaat.)

Présents : MM. le vicomte COSSÉE DE MAULDE, président; BAERT, CLAYS, DE BOODT, DONVIL, DOUTREPONT, GOOSSENS, LEVECO, MACHTENS, MISIAEN, ORBAN DE XIVRY, SOBRY, TACK, TOBBACK, VAN EYNDONCK, VAN GERVEN et MAZEREEL, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi que la Chambre nous transmet et qui nous est soumis crée — enfin! — le statut des ex-prisonniers de guerre 1940-1945.

L'honorable M. Somerhausen, dans un rapport fouillé, fait l'historique de la question et rappelle le différend qui a mis aux prises le Gouvernement et la Fédération des ex-Prisonniers de Guerre.

Nous ne retracerons pas ici ces difficultés, mais nous nous plaisons à souligner que c'est grâce à l'action média-

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Het wetsontwerp dat de Kamer ons overmaakt en dat ons voorgelegd wordt brengt — eindelijk! — het statuut der gewezen krijgsgevangenen 1940-1945 tot stand.

In een grondig uitgewerkt verslag, geeft de geachte h. Somerhausen het geschiedkundig overzicht van de kwestie en herinnert hij aan het geschil dat de Regering met het Verbond der Gewezen Krijgsgevangenen in conflict bracht.

Wij zullen hier niet opnieuw die moeilijkheden aanhalen, maar wij onderstrepen gaarne dat het aan

trice des parlementaires anciens prisonniers de 1914-1918 et de 1940-1945, à la bonne volonté agissante du Gouvernement et à l'esprit hautement civique et compréhensif des représentants qualifiés des ex-prisonniers de guerre, que les points de vues, à l'origine nettement différents, se sont sensiblement rapprochés pour réaliser enfin une œuvre qui, si elle n'est pas parfaite, donne cependant aux ex-prisonniers d'appréciables satisfactions morales et même matérielles.

QUI BÉNÉFICIERA DU STATUT ?

1° Tous ceux qui, à un titre quelconque, ont été attachés à l'armée belge durant la campagne 1940-1945 et ont subi, au cours de ces années, une captivité d'au moins trente jours en territoire ennemi et ont eu une conduite irréprochable pendant la campagne et la captivité, ainsi que sous l'occupation si leur captivité a été écourtée pour une raison honorable;

2° Les militaires internés en pays neutre et qui ne peuvent se réclamer du statut des Prisonniers Politiques;

3° Les Belges de 16 à 45 ans qui ont répondu le 10 mai 1940 à l'appel du Gouvernement et ont été emmenés en Allemagne ou internés en pays neutre;

4° Les Belges qui ont servi entre le 1er septembre 1939 et le 9 mai 1940 dans une armée alliée, qui ont été faits prisonniers au titre de combattants ou internés en pays neutre, à la condition qu'ils fassent la preuve qu'ils ne jouissent pas et ne pourront jouir d'avantages similaires à ceux du présent statut de la part des pays qu'ils ont servis militairement.

het bemiddelend optreden van de parlementsleden oud-krijgsgevangenen van 1914-1918 en van 1940-1945, aan de agerende goede wil van de Regering en aan de zeer verheven burgerzin en het begrip van de bevoegde vertegenwoordigers der gewezen krijgsgevangenen te danken is dat de, aanvankelijk duidelijk verschillende standpunten, merklijk dichter tot elkaar kwamen, om eindelijk een werk tot stand te brengen dat, al is het niet volmaakt, aan de gewezen krijgsgevangenen noemenswaardige morele en zelfs stoffelijke voldoeningen brengt.

WIE ZAL HET GENOT VAN DIT STATUUT VERKRIJGEN ?

1° Al degenen die, in enigen hoofde, tijdens de veldtocht 1940-1945 aan het Belgisch leger verbonden geweest zijn en, in de loop van die jaren, ten minste dertig dagen op vijandelijk grondgebied in gevangenschap doorgebracht hebben en, tijdens de veldtocht en de gevangenschap, alsmede onder de bezetting, indien hun gevangenschap om een eerbare reden ingekort werd, van onberispelijk gedrag geweest zijn;

2° De in neutrale landen geïnterneerde militairen die op het statuut van de politieke gevangenen geen aanspraak kunnen maken;

3° De Belgen van 16 tot 45 jaar, die op 10 Mei 1940 aan de oproep van de Regering gehoor hebben gegeven en naar Duitsland weggevoerd of in neutrale landen geïnterneerd werden;

4° De Belgen die tussen 1 September 1939 en 9 Mei 1940 in een geallieerd leger gediend hebben, als strijders gevangen genomen of in een neutraal land geïnterneerd werden, onder voorwaarde dat zij het bewijs leveren dat zij niet het genot hebben of zullen kunnen hebben van voordelen van dezelfde aard als die van het onderhavig statuut, vanwege de landen die zij militair gediend hebben.

QUELS SONT LES AVANTAGES QUE PROCURE LE STATUT AUX PRISONNIERS DE GUERRE ?

Ils sont de deux ordres : d'ordre moral et d'ordre matériel.

A. — *D'ordre moral :*

1° L'ex-prisonnier de guerre recevra une carte spéciale dénommée : « Carte du Prisonnier de Guerre de 1940-1945 ».

Elle attestera que son titulaire eut une conduite irréprochable pendant la campagne et en captivité, ainsi que sous l'occupation, en cas de libération anticipée.

2° Le Ministre de la Défense Nationale a institué une commission chargée de lui faire des propositions pour la création d'une médaille du prisonnier de guerre.

Votre Commission insiste tout particulièrement auprès du Ministre afin que cette médaille soit créée.

Les ex-prisonniers apprécient hautement les avantages moraux que leur conféreront et la carte et la médaille.

B. — *D'ordre matériel.*

1° *La dotation :*

Elle est de 2.400 francs par semestre entier de captivité si les revenus personnels de l'intéressé, afférents à 1944 (ou à l'année ayant précédé le décès ou la fin de la captivité) ont été inférieurs à 60.000 francs augmenté éventuellement de 12.000 francs pour chaque personne considérée comme étant à charge en matière d'impôts sur les revenus.

Si les revenus personnels en question sont compris entre 60.000 et 65.000 francs, la dotation est réduite à 2.000 francs par semestre.

Si les revenus personnels sont compris entre 65.000 et 70.000 francs, la dotation est réduite à 1.000 francs.

WELKE ZIJN DE VOORDELEN DOOR HET STATUUT AAN DE KRIJGSGEVANGENEN VERSCHAFT ?

Zij zijn van tweeërlei aard : van morele aard en van stoffelijke aard.

A. — *Van morele aard :*

1° De gewezen krijgsgevangene zal een bijzondere kaart krijgen, met name : « Kaart van de Krijgsgevangene 1940-1945 ».

Zij zal laten blijken dat de houder er van, tijdens de veldtocht en in gevangenschap, alsmede tijdens de bezetting, in geval van vervroegde invrijheidstelling, van onberispelijk gedrag was.

2° De Minister van Landsverdediging heeft een commissie opgericht die er mede belast is hem voorstellen te doen voor de invoering van een medaille van de krijgsgevangene.

Uw Commissie dringt heel in het bijzonder bij de Minister aan opdat die medaille zou ingevoerd worden.

De oud-gevangenen waarderen ten zeerste de morele voordelen die hun door de kaart en de medaille zullen toegekend worden.

B. — *Van materiële aard :*

1° *De Dotatie :*

Zij bedraagt 2.400 frank per volledig halfjaar gevangenschap, indien de persoonlijke inkomsten van de betrokkene, betreffende 1944 (of van het jaar vóór het overlijden of vóór het einde van de gevangenschap) lager waren dan zestig duizend frank, eventueel vermeerderd met 12.000 frank voor elke persoon die beschouwd wordt als zijnde ten laste in zake inkomstenbelastingen.

Indien bedoelde persoonlijke inkomsten begrepen zijn tussen 60.000 en 65.000 frank, wordt de dotatie vermindert tot 2.000 frank per halfjaar.

Indien de persoonlijke inkomsten begrepen zijn tussen 65.000 en 70.000 frank, wordt de dotatie verminderd tot 1.000 frank.

Cette dotation est accordée aux prisonniers ayant six mois de captivité au moins.

Toute fraction atteignant cinq mois au moins compte pour un semestre.

La dotation, qui est exonérée de tout impôt direct et de toutes taxes similaires, est inscrite sur un livret spécial et sera payée par tranches annuelles de 1/7 de 1947 à 1953 inclusivement.

Elle est insaisissable, sauf pour dette envers le Trésor.

Les titulaires de livrets de dotation pourront donner ceux-ci en gage pour sûreté de prêts n'excédant pas 80 % de leur montant à condition que ces prêts soient consentis par des organismes agréés par le Ministre de la Défense Nationale.

Ces livrets pourront également être donnés en échange de sommes dues au Trésor à quelque titre que ce soit.

2° Incapacité de travail :

Les dispositions de l'arrêté organique de l'assurance obligatoire en cas de maladie ou d'invalidité, ne sont pas applicables aux ex-prisonniers de guerre qui, au moment de leur rapatriement, sont incapables de travailler par suite de leur mauvais état de santé.

Il en sera de même pour ceux qui tombent malades après avoir repris le travail si l'incapacité trouve son origine dans une maladie dont la cause doit être imputée à la captivité ou à un fait de guerre.

Les prestations que réclame leur état de santé sont dispensées à charge de l'Etat.

3° Pension de réparation :

Les ex-prisonniers peuvent éventuellement faire valoir leurs droits à une pension d'invalidité.

Die dotatie wordt verleend aan de gevangenen die minstens zes maanden gevangenschap tellen.

Elke breuk van ten minste 5 maanden wordt voor een halfjaar aangerekend.

De dotatie, die vrijgesteld is van alle rechtstreekse belastingen en van alle gelijkaardige taksen, wordt ingeschreven in een bijzonder boekje en zal betaald worden bij jaarlijkse gedeelten van 1/7, van 1947 tot en met 1953.

Zij is niet vatbaar voor beslag, behoudens voor schuld tegenover de Schatkist.

De houders van dotatieboekjes zullen deze als pand kunnen geven tot zekerheid van leningen die 80 % van hun bedrag niet te boven gaan, op voorwaarde dat die leningen toegestaan worden door organismen erkend door de Minister van Landsverdediging.

Die boekjes zullen eveneens kunnen in ruiling gegeven worden van uit welken hoofde ook aan de Schatkist verschuldigde sommen.

2° Werkonbekwaamheid :

De bepalingen van het organiek besluit op de verplichte verzekering in geval van ziekte of invaliditeit, zijn niet van toepassing op de oud-krijgsgevangenen die, op het ogenblik van hun repatriëring, onbekwaam zijn om te arbeiden ten gevolge van de slechte toestand van hun gezondheid.

Dit zal eveneens het geval zijn voor hen die ziek worden na het werk hervat te hebben, indien de werkonbekwaamheid haar oorsprong vindt in een ziekte waarvan de oorzaak moet toegeschreven worden aan de gevangenschap of aan een oorlogsgebeurtenis.

De door hun gezondheidstoestand gevergdde prestaties worden verleend ten laste van de Staat.

3° Herstelpensioen :

De oud-gevangenen kunnen in voorkomend geval hun rechten op een invaliditeitspensioen laten gelden.

Sauf preuve contraire, ils sont présumés exempts de blessures, traumatismes ou maladies le jour de leur capture.

4° Orientation professionnelle et apprentissage :

Les ex-prisonniers de guerre qui ont au moins un an de captivité peuvent consulter le Service d'Orientation de la Direction de la sélection du personnel de l'armée.

Ils peuvent faire un apprentissage aux frais de l'Etat.

En ce cas, ils toucheront un salaire équivalent aux allocations que l'Etat paie aux chômeurs, majorées de 50 %, sans que son montant puisse néanmoins dépasser le salaire normal de la catégorie professionnelle dans laquelle l'ex-prisonnier se réadapte.

5° Frais d'études :

L'instruction, à tous les degrés, des enfants des prisonniers de guerre décédés en captivité ou des suites de celle-ci est à charge de l'Etat.

Les étudiants, ex-prisonniers de guerre, qui ont subi au moins un an de captivité pourront, s'ils le désirent, faire leurs études à charge de l'Etat et des bourses pourront leur être accordées en vue d'assurer leur entretien au cours de ces études.

* *

Voilà, Mesdames et Messieurs, dans leurs grandes lignes, les avantages que le présent projet assure aux ex-prisonniers de guerre.

Certains d'entre vous estimeront peut-être qu'il serait possible d'améliorer le projet par exemple, comme le proposa un honorable membre de la Chambre des Représentants, en abais-

Behoudens tegenbewijs, wordt er aangenomen dat zij op de dag van hun gevangenneming vrij waren van kwetsuren, wondverschijnselen of ziekten.

4° Beroepskeuze en vakleertijd :

De oud-krijgsgevangenen die minstens een jaar in gevangenschap hebben doorgebracht, mogen de Dienst voor Beroepsoriëntering van de Directie Selectie van het personeel van het leger raadplegen.

Zij mogen een vakleertijd op Staatskosten doormaken.

In dit geval ontvangen zij een loon gelijk aan de vergoedingen die de Staat aan de werklozen betaalt, vermeerderd met 50 %, zonder dat het bedrag er van evenwel hoger mag zijn dan het normaal loon van de beroeps-categorie waarin de oud-krijgsgevangene herschoold wordt.

5° Studiekosten :

Het onderricht, in alle graden, van de kinderen der in krijgsgevangenschap of aan de gevolgen der gevangenschap overleden krijgsgevangenen valt ten laste van de Staat.

De studenten, oud-krijgsgevangenen die minstens één jaar in gevangenschap hebben doorgebracht, zullen, indien zij het verlangen, hun studiën op Staatskosten mogen voortzetten en er zullen hun beurzen kunnen verleend worden om in hun onderhoud in de loop van die studiën te voorzien.

* *

Dit zijn, Mevrouwen, Mijne Heren, in hun grote trekken, de voordelen welke door dit ontwerp aan de oud-krijgsgevangenen worden verleend.

Sommigen onder u zullen misschien oordelen dat het ontwerp zou kunnen verbeterd worden, bij voorbeeld, zoals een geacht lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft voorgesteld,

sant à 4 ou à 3 le nombre des mois requis pour obtenir la dernière fraction semestrielle de la dotation.

Qu'ils se disent qu'il n'est pas d'œuvre humaine parfaite et qu'il n'est pas possible de réaliser une justice totale.

Qu'ils soient convaincus surtout, aussi profondément que nous le sommes, que, tel qu'il est, le Statut donne satisfaction à la masse des ex-prisonniers de guerre.

Aussi votre Commission émet-elle le vœu que le projet soit voté « ne varietur » et que, comme à la Chambre, il le soit à l'unanimité.

Le projet a été admis à l'unanimité.

Le rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Président,
Vte COSSÉE DE MAULDE.

Le Rapporteur,
G. MAZEREEL.

door het aantal maanden vereist om de laatste halfjaarlijkse breuk van de dotatie te bekomen, tot 4 of tot 3 terug te brengen.

Zij mogen bedenken dat geen enkel menselijk werk volmaakt is en dat volledige rechtvaardigheid onmogelijk te verwezenlijken is.

Dat zij er vooral van overtuigd zijn, zo diep als wij zelf, dat het Statuut, zoals het is, voldoening geeft aan de massa van de oud-krijgsgevangenen.

Uw Commissie drukt dan ook de wens uit dat het ontwerp « ne varietur » zou goedgekeurd worden en dat het, evenals in de Kamer, bij eenparigheid zou aangenomen worden.

Het ontwerp werd bij eenparigheid aangenomen.

Dit verslag werd bij eenparigheid goedgekeurd.

De Voorzitter,
Bgr. COSSÉE DE MAULDE.

De Verslaggever,
G. MAZEREEL